

Sygn. akt IV U 416/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 listopada 2016r. w S.

odwołania A. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 18 kwietnia 2016 r. (Nr (...))

w sprawie A. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o prawo do emerytury rolniczej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo A. K. do emerytury rolniczej od dnia 01 lutego 2016 r.

Sygn. akt: IV U 416/16 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 18 kwietnia 2016r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.19 ust.2 oraz art.20 ust.1 i 3 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił ubezpieczonemu A. K. prawa do emerytury rolniczej wskazując, że udowodniony przez niego okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu wynosi 29 lat, 2 miesiące i 12 dni zamiast wymaganych co najmniej 30 lat. Organ rentowy wskazał, że do okresu wymaganego do emerytury zaliczył okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym dziadków od 11 września 1973r. do 6 stycznia 1974r. oraz od 25 września 1975r. do 30 czerwca 1977r., a także okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1989r. do 10 lutego 2016r. Do okresu wymaganego do nabycia emerytury organ rentowy nie zaliczył natomiast okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym dziadków od 1 lipca 1977r. do 18 października 1978r. i od 1 kwietnia 1979r. do 30 sierpnia 1979r. z uwagi na brak potwierdzenia, że dziadkowie ubezpieczonego J. i H. małż. J. opłacali składki na Fundusz Emerytalny Rolników. Nadto nie uwzględnił okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym dziadków w okresie od 24 września 1983r. do 31 grudnia 1988r. z uwagi na brak zgłoszenia ubezpieczonego do ubezpieczenia jako domownika w w/w gospodarstwie rolnym (decyzja z 18 kwietnia 2016r. i postanowienie z 17 maja 2016r. o sprostowaniu omyłki pisarskiej w decyzji k.55-56 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył A. K. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że przysługuje mu prawo do emerytury rolniczej. Podniósł, że przez cały czas pracował w gospodarstwie rolnym i podlegał ubezpieczeniu społecznemu

rolników, a brakujący okres wynosi jedynie około 10 miesięcy. Wskazał, iż organ rentowy nie zaliczył do okresu wymaganego do emerytury okresu pracy w gospodarstwie rolnym dziadków, które to gospodarstwo przejął po nich w drodze spadku. Gmina nie posiada dowodów potwierdzających opłacanie przez dziadków składek ubezpieczenie społeczne rolników. W tych okolicznościach obciążanie go konsekwencjami tego stanu jest dla niego krzywdzące (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.2-3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. K. urodził się w dniu (...) W dniu (...) mając ukończone 60 lat i 4 miesiące wystąpił do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z wnioskiem o wcześniejszą emeryturę rolniczą. Do wniosku załączył zaświadczenie o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 1 stycznia 1990r. do 10 lutego 2016r. (zaświadczenie z 25 lutego 2016r. k.3-6 akt emerytalnych) oraz umowę dzierżawy gospodarstwa rolnego zawartą w dniu 10 lutego 2016r. z M. G. (umowa dzierżawy gospodarstwa rolnego z 10 lutego 2016r. k.20 akt emerytalnych). Nadto ubezpieczony przedstawił własne oświadczenie oraz zeznania świadków K. S. i S. W. na okoliczność, że w okresach: od 11 września 1973r. do 6 stycznia 1974r., od 25 września 1975r. do 18 października 1978r., od 1 kwietnia 1979r. do 30 sierpnia 1979r. oraz od 24 grudnia 1983r. do 17 września 2000r. pracował w gospodarstwie rolnym dziadków J. i H. małż. J., a od 18 września 2000r. we własnym gospodarstwie rolnym. Do oświadczenia ubezpieczonego dołączone jest ponadto zaświadczenie Wójta Gminy D., z którego wynika, że od 22 listopada 1955r. (czyli od niespełna miesiąca po urodzeniu) do nadal ubezpieczony jest zameldowany pod adresem (...) gmina D. (oświadczenia ubezpieczonego z 9 marca 2016r. i zaświadczenie Wójta D. z 9 marca 2016r. k.27-29 oraz zeznania świadków K. S. i S. W. k.31-34 akt emerytalnych).

W wyniku rozpoznania wniosku ubezpieczonego zaskarżoną decyzją z 18 kwietnia 2016r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury rolniczej wskazując, że udowodniony przez niego okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu wynosi 29 lat, 2 miesiące i 12 dni zamiast wymaganych co najmniej 30 lat i na okres ten składa się okres pracy w gospodarstwie rolnym dziadków od 11 września 1973r. do 6 stycznia 1974r. oraz od 25 września 1975r. do 30 czerwca 1977r., a także okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od 1 stycznia 1989r. do 10 lutego 2016r. Do okresu wymaganego do nabycia emerytury organ rentowy nie zaliczył natomiast okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym dziadków od 1 lipca 1977r. do 18 października 1978r. i od 1 kwietnia 1979r. do 30 sierpnia 1979r. z uwagi na brak potwierdzenia, że dziadkowie ubezpieczonego J. i H. małż. J. opłacali składki na Fundusz Emerytalny (...) oraz w okresie od 24 września 1983r. do 31 grudnia 1988r. z uwagi na brak zgłoszenia ubezpieczonego do ubezpieczenia jako domownika w w/w gospodarstwie rolnym (decyzja z 18 kwietnia 2016r. i postanowienie z 17 maja 2016r. o sprostowaniu omyłki pisarskiej w decyzji k.55-56 akt emerytalnych).

Ubezpieczony urodził się w dniu (...) w miejscowości w miejscowości G.-T. gmina D. (wcześniej gmina W.). Do 12. roku życia ubezpieczony pozostawał pod opieką matki Z. K. i zamieszkiwał w miejscowości Z.. W wieku 12 lat zmarła matka ubezpieczonego Z. K.. Po jej śmierci opiekę nad ubezpieczonym sprawowali jego dziadkowie ze strony matki – H. i J. małż. J.. Do 1973r. ubezpieczony zamieszkiwał z dziadkami w tzw. G., gdzie dziadek ubezpieczonego wykonywał obowiązki gajowego. W odległości 300 m od w/w G. – już w granicach miejscowości Z. znajdowało się gospodarstwo rolne o powierzchni około 5 ha stanowiące własność babki ubezpieczonego H. J.. Od lat 60-tych dziadkowie ubezpieczonego uprawiali przedmiotowe gospodarstwo, przy czym jego dziadek łączył pracę w gospodarstwie rolnym z pracą gajowego. W gospodarstwie uprawiane było zboże, ziemniaki, łąki na siano. Hodowano krowy w ilości 4 sztuki, trzodę chlewną w ilości od 10 do 20 sztuk jednocześnie. W 1973r. dziadek ubezpieczonego przeszedł na emeryturę. W związku z tym dziadkowie ubezpieczonego zamieszkali na terenie gospodarstwa w Z., gdzie znajdowały się budynki gospodarcze oraz wybudowany przez dziadków budynek mieszkalny. W tym samym roku w domu dziadków w Z. zamieszkał również ubezpieczony wraz z żoną (w dniu 24 grudnia 1973r. zawarł związek małżeński – odpis skrócony aktu małżeństwa k.22 akt emerytalnych). Upřednio – w dniu 26 października 1971r. ubezpieczony ukończył 16. rok życia. W tym czasie (od 1 września 1970r.) był uczniem (...) Szkoły Zawodowej w S.

działającej przy Zakładach (...) w S. i jednocześnie pracownikiem w/w Zakładów (...) na stanowisku ucznia praktycznej nauki zawodu. Pracę na stanowisku ucznia ubezpieczony wykonywał do chwili ukończenia nauki w szkole ,tj. do 23 czerwca 1973r. (świadczenie pracy z 15 października 2015r. za okres od 29 sierpnia 1970r. do 23 czerwca 1973r. k.9 akt emerytalnych). Po krótkiej przerwie - od 18 lipca 1973r. ubezpieczony podjął zatrudnienie w w/w Zakładach (...) w S. jako pełnoetatowy pracownik i pracę tę wykonywał do 10 września 1973r. Następnie po niespełna 4-miesięcznej przerwie, od 7 stycznia 1984r. ubezpieczony ponownie podjął zatrudnienie w Zakładach (...) w S. i pracę tę wykonywał do 24 września 1975r. (świadczenie pracy z 15 października 2015r. obejmujące okresy zatrudnienia od 18 lipca 1973r. do 10 września 1973r. oraz od 7 stycznia 1974r. do 24 września 1975r. k.10-11 akt emerytalnych). Kolejne zatrudnienie ubezpieczony podjął w dniu 19 października 1978r. w (...) Lasy Państwowe Nadleśnictwo Ł. i kontynuował je do 31 marca 1979r. (świadczenie pracy z 11 stycznia 2016r. k.13-14 akt emerytalnych), a następnie w dniu 1 września 1979r. w Poczcie Polskiej i kontynuował je do 23 grudnia 1983r. Przez cały ten okres ,tj. w okresie nauki w szkole zawodowej, w okresie zatrudnienia w w/w zakładach pracy, w przerwach w zatrudnieniu, a także po ustaniu ostatniego zatrudnienia (z dniem 23 grudnia 1983r.) ubezpieczony zamieszkiwał i nadal zamieszkuje w miejscowości (...) – na terenie gospodarstwa rolnego dziadków, które na mocy dziedziczenia po dziadkach – J. J. (3) zmarłym w dniu 17 stycznia 1983r. i H. J. zmarłej w dniu 5 sierpnia 1986r. stało się własnością ubezpieczonego (postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku po J. J. (3) i H. J. k.19 akt emerytalnych). W okresie przerw w zatrudnieniu trwających od 11 września 1973r. do 6 stycznia 1974r. (3 miesiące i 27 dni), od 25 września 1975r. do 18 października 1978r. (3 lata i 24 dni) oraz od 1 kwietnia 1979r. do 31 sierpnia 1979r. (5 miesięcy) ubezpieczony stale – codziennie pracował w gospodarstwie rolnym (...) małż. J.. Wykonywał wszystkie prace związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, pracował przy obrzędku zwierząt oraz przy innych pracach w ramach obejścia, a także przy wszystkich pracach polowych – orce, zasiewach, żniwach, sianokosach, wykopkach (karta gospodarstwa rolnego (...), a następnie A. J. oraz karta ewidencyjna wymiaru i poboru składek na (...) nadesłane przez Urząd Gminy w D. – w kopercie na k.12 akt sprawy, zeznania świadka K. S. k.17v akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.34v oraz k.16v-17 i k.17v-18 akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. K. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.19 ust.2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j.: Dz.U. z 2015r., poz.704 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 60 lat, jeżeli jest mężczyzną,
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat,
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Z kolei przepis art.20 ust.1-3 ustawy stanowi, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art.19 ust.2 pkt 2 w przypadku osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990r.
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.

W sprawie bezsporne jest, że w dacie wystąpienia z wnioskiem o emeryturę ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wnoszący 60 lat oraz zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej zawierając w dniu 10 lutego 2016r. umowę dzierżawy nieruchomości rolnych stanowiących jego własność (vide: ustalenia faktyczne). W sprawie sporne było natomiast to, czy ubezpieczony legitymuje się co najmniej 30-letnim okresem ubezpieczenia emerytalno-rentowego. W oparciu o przedłożone przez ubezpieczonego dokumenty organ rentowy ustalił, że wykazany przez niego okres ubezpieczenia wynosi 29 lat, 2 miesiące i 12 dni, na który składa się okres podlegania przez niego ubezpieczeniu

społecznemu rolników od 1 stycznia 1989r. do 10 lutego 2016r., co stanowi 27 lat, 1 miesiąc i 10 dni, a także okres pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym dziadków po ukończeniu 16. roku życia a przed 1 stycznia 1983r. ,tj. od 11 września 1973r. do 6 stycznia 1974r. (3 miesiące i 27 dni) i od 25 września 1975r. do 30 czerwca 1977r. (1 rok, 9 miesięcy i 6 dni).

W odwołaniu od decyzji odmawiającej prawa do emerytury ubezpieczony wskazał, że przez cały czas zamieszkiwał w domu dziadków i pracował w ich gospodarstwie rolnym, które następnie po śmierci dziadków stało się jego gospodarstwem rolnym. Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że ustalając, czy ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki wymagane do nabycia emerytury, organ rentowy nie uwzględnił wszystkich okresów pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym, które powinny być zaliczone. Poza sporem pozostaje, że brak jest dowodów na to, aby po 1983r. kiedy dziadkowie ubezpieczonego prowadzili jeszcze gospodarstwo rolne, a ubezpieczony pozostawał ich domownikiem i pracował w gospodarstwie rolnym, podlegał on ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik i z tego tytułu były za niego opłacane składki na to ubezpieczenie. Dowody takie nie zostały przez ubezpieczonego przedstawione i brak ich w dokumentacji nadesłanej przez Urząd Gminy w D. (w kopercie na k.12 akt sprawy). Zauważyć jednak należy, że ubezpieczony zamieszkiwał z H. i J. małż. J. poczynając od 12. roku życia i pracował w prowadzonym przez gospodarstwie rolnym przed 1 stycznia 1983r. Z ustaleń Sądu wynika, że w czasie przerw w zatrudnieniu przypadających od 11 września 1973r. do 6 stycznia 1974r. (3 miesiące i 27 dni), od 25 września 1975r. do 18 października 1978r. (3 lata i 24 dni) oraz od 1 kwietnia 1979r. do 31 sierpnia 1979r. (5 miesięcy) ubezpieczony mieszkał w gospodarstwie rolnym i stale – codziennie pracował w tym gospodarstwie w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie. W tych okolicznościach uznać należy, że całość powyższych okresów powinna podlegać zaliczeniu do okresu wymaganego do nabycia emerytury, a zatem w wymiarze 3 lata, 9 miesięcy i 21 dni. Tymczasem, jak wynika z zaskarżonej decyzji organ rentowy zaliczył te okresy jedynie w wymiarze 2 lata, 1 miesiąca i 3 dni, w tym okres od 11 września 1973r. do 6 stycznia 1974r. (3 miesiące i 27 dni) i od 25 września 1975r. do 30 czerwca 1977r. (1 rok, 9 miesięcy i 6 dni). Co do okresu przypadającego po 30 czerwca 1977r., a zatem od 1 lipca 1977r. do 18 października 1978r. oraz od 1 kwietnia 1979r. do 31 sierpnia 1979r. organ rentowy wskazał, że okres ten nie może być zaliczony z uwagi na brak potwierdzenia, że dziadkowie ubezpieczonego opłacali (za siebie) składki na Fundusz Emerytalny Rolników. Z takim stanowiskiem organu rentowego nie można się zgodzić. Podkreślić bowiem należy, że przepis art.20 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników stanowi jedynie o prowadzeniu lub pracy w gospodarstwie rolnym przed 1 stycznia 1983r., a zatem nie stawia dalszych warunków zaliczenia okresu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym przed 1983r. do okresów wymaganych do nabycia emerytury. Skoro zatem niesporne, jest że w powyższych okresach ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym (...) małż. J. to całość tych okresów w wymiarze 3 lata, 9 miesięcy i 21 dni podlega zaliczeniu do nabycia emerytury.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd stwierdził, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym przez ustawę co najmniej 30-letnim okresem ubezpieczenia społecznego rolników (27 lat, 1 miesiąc i 10 dni ubezpieczenia plus 3 lata, 9 miesięcy i 21 dni pracy w gospodarstwie rolnym) i na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że ubezpieczony jest uprawniony do emerytury rolniczej od 1 lutego 2016r. ,tj. od miesiąca, w którym wystąpił z wnioskiem o świadczenie.